

**Przedmiotowy system oceniania
z matematyki
w klasach I, II, III ZSZ W SOSW W Węgorzewie**

Anna Krupa

I. OGÓLNE ZASADY PRZEDMIOTOWEGO SYSTEMU OCENIANIA.

- PSO ma na celu wspieranie rozwoju intelektualnego i osobowościowego ucznia.
- Zasady PSO są zgodne z zasadami WSO.
- Sposoby informowania uczniów i rodziców o postępach w nauce są zgodne z WSO.
- Stosuje się poziomy wymagań na ocenę: dopuszczającą, dostateczną, dobrą, bardzo dobrą i celującą.
- Obowiązuje sześciostopniowa skala ocen.
- Przy ocenach częściowych można stosować plusy (+) i minusy (-).

II. UWAGI DOTYCZĄCE UCZNIÓW ZE SPECYFICZNYMI PROBLEMAMI W UCZENIU SIĘ.

- Realizowane programy nauczania dostosowane są do indywidualnych potrzeb psychofizycznych i edukacyjnych uczniów orzeczeniem PPP. W związku z tym uczniowie ci są oceniani indywidualnie.
- Wyżej wymienieni uczniowie mogą być oceniani na zajęciach dodatkowych i wyrównawczych. Oceny te brane są pod uwagę przy wystawianiu oceny śródrocznej i rocznej.

III. OBSZARY OCENIANIA.

Ocenianiu podlegają wiedza i umiejętności określone programem nauczania oraz następujące formy aktywności ucznia:

- **Pisemne:** prace klasowe, testy, sprawdziany, kartkówki, prace domowe, prace dodatkowe.
- **Ustne:** aktywność i kreatywność na lekcjach, wypowiedzi ustne na zadany temat, udział w dyskusji (argumentowanie, wnioskowanie).
- **Praktyczne:** praktyczne posługiwanie się podstawowymi pojęciami i terminami wyszczególnionymi w programie nauczania, przygotowanie do lekcji, praca w grupie, rozwiązywanie problemów (umiejętność zastosowania wiedzy przedmiotowej w sytuacji praktycznej), prezentacja referatu bądź informacji przygotowywanych samodzielnie, a także prace nadobowiązkowe, jak np.: realizacja projektu (plakat, pomoc dydaktyczna, prezentacja multimedialna, itp.), przygotowanie i przeprowadzenie fragmentu lekcji.

IV. ZASADY SPRAWDZANIA OSIĄGNIĘĆ UCZNIÓW

1. Uczeń ma obowiązek prowadzić zeszyt przedmiotowy i posiadać go na każdej lekcji.
2. W każdym semestrze zostaną przeprowadzone minimum dwie prace klasowe.
3. Prace klasowe są obowiązkowe, zapowiedziane z tygodniowym wyprzedzeniem, poprzedzone powtórzeniem materiału i odnotowane w dzienniku lekcyjnym. (Przy ocenach z prac klasowych wpisuje się datę i komentarz)
4. Jeżeli uczeń z przyczyn losowych nie pisał pracy klasowej, powinien to uczynić w ciągu dwóch tygodni od powrotu do szkoły. W przypadkach szczególnych (np. długa nieobecność) termin może być dłuższy – warunki należy uzgodnić z nauczycielem.
Jeżeli uczeń w danym dniu był nieobecny tylko na pracy klasowej, ma obowiązek przynieść usprawiedliwienia następnego dnia. W przeciwnym razie jest to równoważne z nie zaliczeniem danej partii materiału bez możliwości poprawy.
5. Uczeń może poprawić niekorzystny wynik pracy pisemnej w ciągu 14 dni od rozdania sprawdzonych prac, gdy otrzyma ocenę niedostateczną. Nauczyciel może umożliwić poprawienie innej oceny niż niedostateczna w sytuacji, którą uzna za uzasadnioną, w formie i terminie przez siebie ustalonym. Poprawę uczeń pisze tylko raz. Każdorazowa ocena wpisywana jest do dziennika.
6. Prace klasowe są gromadzone przez nauczyciela. Oceny są jawne. Ma do nich wgląd uczeń i jego rodzice. Na prośbę rodzica i ucznia oceny są motywowane ustnie przez nauczyciela.
7. Kartkówki obejmujące trzy ostatnie lekcje mogą być niezapowiedziane.
8. Nauczyciel ma obowiązek sprawdzenia i oddania prac klasowych w ciągu dwóch tygodni, kartkówek w ciągu jednego tygodnia.
9. Trzy razy w semestrze uczeń może zgłosić brak przygotowania do lekcji z wyjątkiem zapowiedzianych prac klasowych, jednak musi to zrobić przed zajęciami i jest to odnotowane w dzienniku lekcyjnym („-“). Nieprzygotowanie rozumiane jest jako brak: pracy domowej, zeszytu, przyrządów geometrycznych lub podręcznika. Zebrane trzy minusy („-“) = ocena niedostateczna.
10. Za brak pracy domowej nie zgłoszonej wcześniej, uczeń może otrzymać ocenę niedostateczną.
11. Aktywność uczniów na lekcjach oceniana jest plusem („+“) – zebrane trzy plusy = ocena bardzo dobra.
12. Uczeń przyłapany na próbie ściągania ma zmniejszoną ocenę, a przy kolejnej próbie ściągania otrzymuje ocenę niedostateczną.

13. W ostatnim tygodniu przed terminem zakończenia klasyfikacji i w ciągu trzech pierwszych dni po feriach i przerwach świątecznych nie przeprowadza się pisemnych sprawdzianów.

V. SPOSOBY POPRAWIANIA OCEN, MOTYWOWANIA UCZNIÓW DO POSTĘPÓW W NAUCE I WSPOMAGANIA UCZNIÓW OSIĄGAJĄCYCH NIEZADAWLAJĄCE WYNIKI W NAUCE

V.1. Sposoby poprawiania ocen:

1. W razie nieobecności na sprawdzianie uczeń ma obowiązek zaliczyć dany materiał w terminie i formie uzgodnionej przez nauczyciela.
2. Uczeń nie może domagać się poprawy oceny semestralnej przez jednorazową odpowiedź, gdyż nie będzie ona miernikiem półrocznej pracy.
3. Uczeń może poprawić niekorzystny wynik pracy pisemnej w ciągu 14 dni od rozdania sprawdzonych prac, gdy otrzyma ocenę niedostateczną. Nauczyciel może umożliwić poprawienie innej oceny niż niedostateczna w sytuacji, którą uzna za uzasadnioną, w formie i terminie przez siebie ustalonym. Poprawę uczeń pisze tylko raz.
4. Na ocenę końcową większy wpływ mają oceny cząstkowe z prac klasowych, testów i sprawdzianów obejmujących większą partię materiału, oceny z odpowiedzi na lekcjach powtórzeniowych i syntetyzujących, niż oceny cząstkowe za pozostałe formy aktywności ucznia (np. prace domowe, kartkówki z bieżącego materiału, itp.). Oceny te mogą podwyższyć lub obniżyć notę semestralną lub końcoworoczną.
5. Procedury odwoławcze zgodne z WSO.

V. 2. Motywowanie uczniów do postępów w nauce:

Nauczyciel:

- przedstawia jawne, jasne kryteria ocen,
- wyjaśnia uczniom zasady poprawiania ocen,
- nagradza twórczość i kreatywność uczniów,
- często chwali uczniów,
- stawia przed uczniem zadania o różnym stopniu trudności,
- pozwala wykazać się uczniowi, umożliwiając mu wykazanie się w pracach dodatkowych,
- stosuje na lekcji metody aktywizujące,
- zachęca uczniów do samooceny, w wyniku której lepiej poznają siebie, określają swoje możliwości i zdefiniują obszary wymagające rozwoju.

V.3. Wspomaganie uczniów osiągających niezadawalające wyniki w nauce:

Nauczyciel wspomaga poprzez:

- indywidualizację pracy z uczniem,
- proponowanie zadań dodatkowych,
- motywowanie ucznia do dalszej pracy nad sobą,
- uświadamianie potrzeb,
- proponowanie odpowiedniej literatury i czasopism,
- wskazywanie autorytetów,
- określanie mocnych i słabych stron pracy ucznia,
- motywowanie i zachęcanie ucznia do poprawy ocen.

VI. SPOSOBY:

VI.1. Sprawdzania wiadomości:

1. pisemne prace kontrolne,
2. kartkówki,
3. testy,
4. praca w grupach,
5. prace projektowe,
6. praca pozalekcyjna, np. konkursy, olimpiady, koła zainteresowań,
7. prace domowe,
8. wypowiedzi ustne na lekcji,
9. aktywność na zajęciach,
10. inne formy aktywności wynikające z zainteresowań uczniów.

VI.2. Ustalania oceny semestralnej lub rocznej:

- Uczniowi można ustalić ocenę klasyfikacyjną co najmniej z trzech ocen bieżących ustalonych podczas kontroli poziomu wiedzy i umiejętności.
- Ocena roczna jest wystawiana na podstawie oceny semestralnej i ocen cząstkowych w drugim semestrze.
- Oceny klasyfikacyjne nie są ustalane jako średnia arytmetyczna ocen cząstkowych.
- Klasyfikowanie uczniów przeprowadza się śródrocznie i końcowo rocznie zgodnie z kalendarzem roku szkolnego.

VII. KRYTERIA OCENIANIA OSIĄGNIĘĆ UCZNIĄ.

VII.1. Kryteria oceny wypowiedzi ustnych

Wypowiedzi ustne na zadany temat (w tym rozwiązywanie zadań i dyskusja):

Stopień niedostateczny:

Odpowiedź, który nie spełnia wymagań kryterialnych na ocenę dopuszczającą.

Stopień dopuszczający:

Podczas odpowiedzi możliwe są liczne błędy, zarówno w zakresie wiedzy merytorycznej, jak i w sposobie jej prezentowania. Uczeń zna jednak treści większości definicji i twierdzeń oraz przy pomocy nauczyciela zasadniczo udziela odpowiedzi na postawione pytanie i stosuje podstawowe umiejętności w najprostszyc zadaniach.

Stopień dostateczny:

Podczas odpowiedzi uczeń zna definicje i twierdzenia matematyczne i potrafi je zastosować w zadaniu. Odpowiedź odbywa się przy niewielkim ukierunkowaniu ze strony nauczyciela. Występują nieliczne błędy.

Stopień dobry:

Odpowiedź zasadniczo samodzielna, zawiera większość wymaganych treści i umiejętności oraz poprawna pod względem języka matematycznego. Dopuszczalne są jedynie nieliczne – drugorzędne z punktu widzenia tematu – błędy, jednak nie wyczerpuje zagadnienia.

Stopień bardzo dobry:

Odpowiedź bezbłędna pod względem pojęć, twierdzeń i ich zastosowania w bardzo trudnych zadaniach matematycznych. Swobodne operowanie pojęciami i twierdzeniami i dostrzeganie związków między nimi. Wyciągane są wnioski i wyszukiwane przyczyny.

Stopień celujący:

Odpowiedź wykazuje na szczególne zainteresowanie przedmiotem, spełniając kryteria oceny bardzo dobrej, a ponadto zawiera treści i umiejętności zaczerpnięte z literatury popularnonaukowej oraz zawiera oryginalne przemyślenia i własne oceny ucznia. Wykazuje się też umiejętnym i swobodnym posługiwaniem się pojęciami abstrakcyjnymi oraz terminami specjalistycznymi.

VII. 2. Kryteria oceny prac pisemnych

Za sprawdziany i testy uczeń otrzymuje następujące oceny:

0 – 30 % pkt.	- niedostateczny
31 – 50 % pkt.	- dopuszczający
51 – 75 % pkt.	- dostateczny
76 – 90 % pkt.	- dobry
91 – 99 % pkt.	- bardzo dobry
100 % pkt.	- celujący

VII.3. Kryteria oceny działań praktycznych

Uwaga:

Ze względu na różnorodność form działań praktycznych nie rozpisano kryteriów na poszczególne oceny. Pozostawiono to nauczycielowi.

Kryteria oceny:

- swobodne odwoływanie się do zdobytej wiedzy (znajomość pojęć i terminów, stosowne do sytuacji praktycznej ich używanie),
- umiejętne korzystanie z różnych źródeł informacji oraz ocena przydatności zgromadzonych materiałów, świadome ich selekcjonowanie,
- wyróżnianie się dociekliwością, twórczym myśleniem, inwencją, oryginalnością, krytycyzmem, obiektywizmem,
- obrazowe i logiczne prezentowanie efektów działań swoich lub grupy, dobieranie odpowiednich środków wyrazu, spontaniczność, zaangażowanie, kreatywność,
- zwięzłe, interesujące przedstawianie i uzasadnianie stanowiska grupy, swoboda wypowiedzi,
- duże zaangażowanie w pracę grupy,
- śmiałe i otwarte prezentowanie swoich przemyśleń, pomysłów, rozwiązań,
- uwzględnianie tez, sądów, argumentów, wniosków proponowanych przez innych,
- wykorzystanie indywidualnych predyspozycji, uzdolnień,
- duża atrakcyjność prezentacji, wywołująca zaciekawienie, zainteresowanie tematem, problematyką,
- umiejętność przekonywania, sztuka kompromisu, zachowanie zasad kultury języka.

VIII. SZCZEGÓŁOWE KRYTERIA NA POSZCZEGÓLNE OCENY.

Ocena niedostateczna:

Uczeń nie opanował wymagań koniecznych. Wykazuje bardzo duże braki w zakresie podstawowej wiedzy i nie podejmuje prób rozwiązania zadania. Nie rozumie prostych poleceń nauczyciela. Nawet przy pomocy nauczyciela nie potrafi odtworzyć fragmentarycznej wiedzy. Działania nauczyciela w celu poprawy nie przyniosły żadnych efektów.

Ocena dopuszczająca:

Uczeń opanował wymagania konieczne i zna treść większości definicji oraz twierdzeń. Rozwiązuje proste, typowe zadania przy pomocy nauczyciela. Prowadzi zeszyt, uważa na lekcjach. Stosuje podstawowe umiejętności. Jest nadzieja, że braki w wiadomościach i umiejętnościach może nadrobić.

Ocena dostateczna:

Uczeń opanował wymagania podstawowe programu. Samodzielnie rozwiązuje proste, typowe zadania i jest aktywny na lekcjach. Podejmuje próby wykonania zadań trudniejszych.

Ocena dobra:

Uczeń samodzielnie rozwiązuje bardziej skomplikowane zadania zawierające wymagania rozszerzające. Potrafi korzystać z różnych, podanych przez nauczyciela źródeł informacji, myśli przyczynowo – skutkowo. Rozwiązuje niektóre zadania dodatkowe o wyższej skali trudności, zdarzają mu się jednak pomyłki.

Ocena bardzo dobra:

Uczeń rozwiązuje wszystkie zadania z poziomu wymagań dopełniających i samodzielnie rozwiązuje zadania dodatkowe. Sprawnie korzysta z różnych źródeł informacji. Łączy wiedzę z różnych przedmiotów, chętnie podejmuje się prac dodatkowych oraz próbuje swoich sił w konkursach.

Ocena celująca:

Uczeń opanował wiedzę (może to być jakiś dział matematyki) z zakresu wymagań wykraczających. Jego dodatkowa wiedza jest owocem samodzielnych poszukiwań i przemyśleń. Jest aktywny na lekcjach. Chętnie przedstawia swoje oryginalne rozwiązania pewnych problemów. Bierze udział w konkursach i odnosi w nich sukcesy. W myśleniu matematycznym wykorzystuje wiedzę z innych pokrewnych przedmiotów. Potrafi samodzielnie formułować pytania i analizować oraz rozwiązywać problemy matematyczne.

